

24^e zondag door het jaar

Mt. 18, 21-35

Het Evangelie vertelt vandaag een onrustbarend verhaal. Jezus vertelt een gelijkenis van een koning die afrekent met een dienaar die hem geld schuldig is en die om geduld smeekt. Uit medelijden scheldt de koning hem de schuld kwijt. Maar wanneer diezelfde dienaar een collega die om hetzelfde geduld vraagt bij de keel grijpt, verandert de koning die van het geval hoort, van gedachte. Hij laat degene die hij al had vergeven martelen "totdat hij alles zou hebben betaald" (hoe dat ook moge gebeuren). Jezus zegt dan tot slot: "Zo zal ook mijn hemelse Vader met ieder van u handelen die niet zijn broeder van harte vergiffenis schenkt."

Dat klinkt toch heel anders dan dat we "zeventig maal zeven maal" moeten vergeven! De koning lijkt niet erg vergevingsgezind, vooral niet omdat zijn schuldige dienaar maar één keer faalt met vergeven. De oplossing van het probleem is dat die éne fout het tegendeel is van vergevingsgezindheid. Het is door het weigeren van vergeving dat wij het leven voor elkaar tot een martelgang maken. En daarbij ... als we weigeren te vergeven, sluiten we onszelf af voor de vergeving die we nodig hebben.

Het is moeilijk te geloven dat God eindeloos vergeeft. Wij zouden dat zeker niet doen. Keer op keer vergeven? We denken dat als we te gemakkelijk vergeven, mensen over ons heen zullen lopen, zelfs onze kinderen zullen dat doen, onze echtgenoten, onze vrienden, en helemaal onze vijanden. We denken dat we realistisch zijn als we niet of moeilijk vergeven. Misschien denkt u: "Ik zal mogelijk toch wel eens vergeven." Maar veel mensen stellen voorwaarden aan vergeving, zoals het feit dat de ander éérst moet vergeven. U kent het wel: "Ik zal mijn zoon of dochter vergeven, maar dan moeten ze eerst naar mij toekomen. En anders ... " Ja, wat dán? Of het kan zijn dat we mogelijk willen vergeven als mensen eerst beloven dat ze onmiddellijk zullen veranderen. Of - u kent het wel - we zullen vergeven als ze eerst beloven het niet opnieuw te doen. Of - nog een goede - ik zal vergeven als ze eerst hun zonde openlijk erkennen, en dat zelfs liefst in bijzijn van anderen.

Maar met zo'n tactiek martelen we onze eigen ziel en we kwellen de ziel van anderen. We gaan dan allemaal gebukt onder onvergeeflijke pijn; en we zijn dan allemaal belast en beladen! We koesteren dan een huizenhoge wrok; we worden hard en koud. De voormalige vrijheidsstrijder en president van Zuid-Afrika, Nelson Mandela, sprak daarover ooit een wijs woord: "Wrok koesteren is als het drinken van vergif en verwachten dat de andere persoon eronder lijdt." Je wordt dus vergiftigd door je eigen negatieve gedachten. En mogelijk weet de ander niet eens van jouw wrok.

De grote tragedie is dat we ons los willen maken van de wet van Jezus Christus, dat is de wet van liefde en vergeving. Het is een tragedie als we voor onszelf een nieuwe werkelijkheid willen vestigen. Een tragedie als wraak en vergelding

datgene zijn wat we als waarachtig en betrouwbaar beschouwen. Dan houden we alleen de hel over. De hel is niet zozeer de straf van God als wel de liefdeloze bestraffing van mensen onderling.

Vaak begint onze wraak met roddel, met laster en kwaadsprekerij. Het is niet voor niets dat paus Franciscus onlangs zei, dat er een nog kwaadaardiger epidemie is dan het corona-virus, namelijk het virus van de roddel over elkaar.

In de kerk, in onze gezinnen, in ons hart hebben we allemaal de logica van de onvergeeflijkheid ervaren. Zelfs een kind van vijf jaar kan al mompelen: "Ik praat nooit meer met je." Bedenk wel: als jouw oordeel verhardt, wordt alleen jouw hart koud. De woorden: "Ik zal je nooit vergeven", knijpen het hart samen van degene die ze zegt; dat hart wordt dan doodstil en eenzaam.

De psalm zei vandaag: "De Heer is barmhartig en welgezind, lankmoedig en goedertieren." In beter Nederlands: "De Heer is vriendelijke en barmhartig; Hij wordt niet gauw kwaad en is rijk aan medeleven."

Als we weigeren om de werkelijkheid van Jezus te aanvaarden, maken we de werkelijkheid van wrok en haat tot de wet van het leven. Als je niet vergeeft, verwerp je de liefde. Als we weigeren te vergeven, maken we het onmogelijk om vergeving te ontvangen.

Als de Heer Petrus' vraag beantwoordt, 'hoe vaak moeten we vergeven?' zegt Hij: "niet zeven maal, maar zeventig maal zeven maal." Jezus biedt ons geen rekensom van vergeving. Hij gebruikt de grote getallen om de onoverbrugbare kloof tussen een vergevingsgezind volk en een meedogenloos volk aan te geven. Zijn gelijkenis gaat misschien niet over de vergelding door God, maar over een toestand van de menselijke ziel die zo verhard is dat zelfs een liefdevolle, meelevende en barmhartige God die niet kan verzachten.

De conclusie is: Vergeef zodra het nodig is, liefst meteen. Laat uw hart niet verharden; laat God u een hart van liefde geven.

Norbert Schallenberg, pastor